

Číslo: 22004/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej dňa **23. 11. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Komunitný montessori klub Slnčnica, o.z., Ružindolská 3185/4, Trnava	
Zriaďovateľ	Komunitný montessori klub Slnčnica, o. z.

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Naďa Magulová, riaditeľka zariadenia

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 22004/2023 - 2024 zo dňa 14. 11. 2023 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

PaedDr. Zlatica Hagerová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v zariadeniach predprimárneho vzdelávania

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa vykonala v zariadení predprimárneho vzdelávania s vyučovacím jazykom slovenským. Povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) bolo zabezpečované celodenne pre 13 detí v jednej homogénnej skupine. V plnení povinného predprimárneho vzdelávania pokračovali 4 deti. Výchovu a vzdelávanie im zabezpečovali 2 učiteľky spĺňajúce kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy. Medzi deťmi plniacimi PPV neboli evidované deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ani deti cudzincov.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA ČINNOSTI DETÍ V PPV

Učenie sa detí

Stav a úroveň výchovy a vzdelávania detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie boli sledované v súvislosti s dopoludňajším vyučovacím blokom organizačných foriem denného poriadku.

V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach deti nadobúdali poznatky s ohľadom na dosahovanie vzdelávacích štandardov štátneho vzdelávacieho programu aktívnym, skúsenostným, hravým učením, postupne a špirálovito, od jednoduchšieho k zložitejšiemu. Na rozvíjaní svojho poznania boli zainteresované prostredníctvom využívania rozmanitých matematických pomôcok z dielne Montessori, učebných pomôcok, hračiek a materiálov na spoznávanie písanej reči, fonematického uvedomovania, orientovania sa v čase, priestore, na ploche. Pri ich používaní uvažovali

a samostatne, s uvážlivou podporou alebo s minimálnou pomocou učiteľky dokázali učebné zadania alebo problémové úlohy vyriešiť. Pri práci s autokorektívnymi pomôckami boli schopné logického uvažovania, sebareflexie a vedeli pracovať s chybou. Informácie, ktoré potrebovali k vyriešeniu zadaní, si hľadali v podnetnom prostredí miestnosti, v ktorej pracovali. Učiteľka bola pre nich v realizovaných činnostiach facilitátorom a pokojným, trpezlivým sprievodcom na ceste za poznáním, čo priaznivo vplývalo na celkovú atmosféru, zotrvanie detí v činnosti a jej úspešné dokončenie. Deti pod jej vedením dokázali aj pri čiastkových neúspechoch vo fáze riešenia úlohy zmobilizovať svoje sily a v konečnom dôsledku sa vždy dopracovať k pozitívnemu výsledku, s ktorým sa spájal pocit úspechu v činnosti, ktorú realizovali. Prispievala tomu aj diferencovaná náročnosť požiadaviek, ktorou učiteľka zohľadňovala rozdielne schopnosti a potenciál detí. Kognitívne schopnosti si deti rozvíjali riešením konvergentných aj divergentných úloh, v ktorých uplatňovali primeranú mieru tvorivosti a originality. O realizovaných úlohách, uplatňovaných postupoch, vnímaní a chápaní informácií komunikovali s učiteľkou aj s kamarátmi v skupine. Vedeli vyjadriť a odprezentovať svoj názor, zdôvodniť odpoveď na učiteľkou položenú otázku alebo vysvetliť postup riešenia úlohy. Komunikovali zväčša spisovne a prevažne gramaticky správne. Dodržiavali komunikačné konvencie. Rozumeli pokynom, ktoré boli učiteľkou primerane a zrozumiteľne komunikované. Chápali význam a funkcie písanej reči, dokázali vizuálne rozlišovať písmená, niektoré pomenovať alebo ich graficky zaznamenať. Prostredníctvom auditívneho aj vizuálneho vnímania rozlišovali hlásky na začiatku, v strede aj na konci slova.

K sebareflexii a účelnému, kritickému a reálnemu hodnoteniu vlastnej činnosti, jej výsledkov a uplatňovaných postupov ich motivovali otvorené, zmysluplné otázky kladené učiteľkou ale aj jej reálna spätná väzba k nimi zrealizovanej činnosti a informovanosť o zámeroch. Počas dňa preukázali schopnosť pracovať individuálne, frontálne, vo dvojiciach aj menších skupinách. Činnosť, ktorej sa zúčastňovali 2 a viac detí, si spravidla vedeli koordinovať a spoločne sa podieľali na jej realizácii. Dokázali sa dohodnúť bez kolízií, boli schopné rešpektovať názor kamaráta.

Pri používaní učebných pomôcok, výtvarného, pracovného a spotrebného materiálu boli zručné, vedeli s nimi narábať a manipulovať. Vizuálno-motorickú koordináciu preukazovali pri obkresľovaní tvarov, vystrihovaní predlôh a prepisovaní grafických znakov. Pri kreslení a „písaní“ spravidla správne, vzpriamene sedeli za stolíkmi, s nohami opretými o pevnú podložku a hlavou primerane vzdialenou od predlohy, na ktorej pracovali. Pri zaznamenávaní tlačných písmen (prepísovanie slov, napísanie vlastného mena) dodržiavali ľavo-pravú orientáciu. Uplatňovali obvykle správny úchop grafického materiálu (ceruzky, farebnej pastelky) s primeraným tlakom na podložku.

Adekvátnu samostatnosť preukazovali v sebaobslužných činnostiach, pri hygiene, stolovaní, príprave a upratovaní prostredia, v ktorom pracovali. Vedeli sa orientovať a pohybovať v prostredí budovy. Príležitosti k rozmanitému pohybu využívali v rámci priebežne zaraďovaných telovýchovných chvíľok a počas pobytu vonku na umelej ploche školského ihriska. Deficitom v účinnom, celostnom rozvíjaní pohybového aparátu, posilňovaní svalových skupín a kompenzovaní záťaže niektorých častí tela bolo nezariadenie zdravotného cvičenia v priebehu dopoludňajšieho výučbového bloku ani po popoludňajšom odpočinku.

1.2.2 PODMIENKY ZABEZPEČUJÚCE PPV

Povinné predprimárne vzdelávanie sa v zariadení realizovalo v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školského zákona, prostredníctvom vypracovaného programu povinného predprimárneho vzdelávania *Pomôž mi, aby som to dokázal sám*. Dokument reflektoval svojím obsahom na zámery štátneho vzdelávacieho programu. Pridanou hodnotou bolo orientovanie sa na využívanie prvkov Montessori pedagogiky s jasným a konkrétnym určením stratégií výchovno-vzdelávacej činnosti. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy štátneho kurikula.

Povinné predprimárne vzdelávanie bolo všetkým deťom zaradeným do jednej skupiny poskytované celodenne, zamestnankyňami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v materskej škole. Hry a činnosti podľa výberu detí v čase ranného schádzania a popoludňajšieho

rozchádzania zdieľali deti všetkých vekových kategórií spoločne. Personálne zabezpečenie zodpovedalo spôsobu organizácie, počtu aj potrebám detí, ktoré plnili povinné predprimárne vzdelávanie.

Vnútorne priestory zariadenia v prenajatej budove boli funkčne členené. Poskytovali zóny pre hru, oddych, učenie a bolo možné v nich realizovať aj pohybové aktivity. Šatňa a hygienické zariadenie bolo spoločné pre všetky deti. Interiér bol vybavený rozmanitými učebnými pomôckami, materiálmi, hračkami prevažne z dielne Montessori, ktoré učiteľky dopĺňali aj zhotovenými vlastnými pomôckami k rozvíjaniu matematického myslenia a predčitateľskej gramotnosti. Vonkajšie priestory boli prispôsobené potrebám detí. V areáli prináležiacom k prenajatej budove bol deťom k dispozícii altánok a ihrisko s umelým povrchom, vyvýšené záhony, pieskovisko, hojdačky, záhradné telovýchovné náradie, odrážadlá, bicykle.

Deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie boli v zariadení evidované. Doklady o ich prijatí boli súčasťou vedených osobných spisov. Deti pokračujúce v plnení povinného predprimárneho vzdelávania mali v nich založené súhlasné vyjadrenia všeobecného lekára aj poradenského zariadenia a informované súhlasy ich zákonných zástupcov k pokračovaniu v plnení povinného predprimárneho vzdelávania. V triednych knihách sa viedli výpovedné záznamy o zrealizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach.

Predprimárne vzdelávanie sa riadilo rámcovo spracovaným denným poriadkom, ktorý reflektoval na potreby 5 – 6-ročných detí. Obsahoval základné formy výchovy a vzdelávania a vymedzoval čas podávania stravy. Popoludňajší odpočinok detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie zohľadňoval ich potreby a realizoval sa minimálne v rozsahu 30 minút, maximálne 1 hodinu. Deti oddychovali na podložkách, ktoré si samé podľa potreby rozkladali v priestore triedy. Po odpočinku, súčasťou ktorého bolo počúvanie čítaných rozprávok, deti realizovali vzdelávacie aktivity, hry alebo pobyt vonku.

Učiteľky, ktoré pracovali s deťmi plniacimi povinné predprimárne vzdelávanie si rozvíjali profesijné kompetencie takmer výhradne prostredníctvom samoštúdia. Využívali dostupnú odbornú literatúru a študijné materiály, ktoré zabezpečovala riaditeľka zariadenia. V pedagogicko-diagnostických záznamoch evidovali dosiahnutú úroveň osobnostného rozvoja detí, ktorá im bola podkladom pre optimalizáciu a individualizáciu výchovy a vzdelávania. Riaditeľka zariadenia, ktorá nemala pedagogické vzdelanie, ich prácu s deťmi kontrolovala, bola k nim ústretová a podporovala ich v rozvíjaní profesijných kompetencií. Zariadenie spolupracovalo so psychológom, ktorý bol nápomocný učiteľkám v ich práci.

2 ZÁVERY

Účinnému rozvoju osobnostného potenciálu detí napomáhali primerané a z hľadiska ich individuálnych potrieb diferencované stimuly smerujúce takmer do všetkých oblastí. Hravé, skúsenostné učenie založené na manipulovaní s rozmanitými pomôckami a zdrojmi z podnetného prostredia pri riešení úloh konvergentného a divergentného charakteru podporovalo u detí rozvíjanie základov matematických kompetencií a kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť. Pri používaní učebných pomôcok, Montessori hračiek a rôzneho materiálu získavali nové pracovné zručnosti. Komunikačné kompetencie si rozvíjali pri verbalizovaní uvažovania, myšlienok, názorov a postojov v komunikácii s učiteľkou aj deťmi. Priebežne boli v kontakte s písanou rečou. V skvalitňovaní sociálnych spôsobilostí im napomáhali párové a skupinové činnosti, spolupráca založená na komunikácii, vzájomnom rešpekte a učiteľkou podporovanom prosociálnom správaní zúčastnených. Personálne kompetencie si rozvíjali v dôsledku podpory sebauvedomovania a sebareflexie. Deficit bol v rozvíjaní pohybového aparátu prostredníctvom zdravotných cvičení.

Výchova a vzdelávanie detí sa realizovali v súlade so školským aj štátnym vzdelávacím programom. Zabezpečovali ich kvalifikované učiteľky. Priestorové aj materiálno-technické vybavenie interiéru poskytovalo deťom rozmanité a podnetné príležitosti k aktívnemu učeniu. Exteriér vyhovoval potrebám detí. Deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie boli v zariadení riadne evidované.

SILNÉ STRÁNKY

- Rozvíjanie a uplatňovanie matematických kompetencií a kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť.
- Rozvíjanie a preukazovanie sociálnych a personálnych kompetencií, komunikačných spôsobilostí a pracovných zručností.
- Materiálno-technické zabezpečenie.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Podporovanie rozvíjania pohybového aparátu prostredníctvom účinných zdravotných cvičení.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- pravidelne zaraďovať zdravotné cvičenia zamerané na postupné, celostné a účinné precvičenie pohybového aparátu

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. program povinného predprimárneho vzdelávania *Pomôž mi, aby som to dokázal sám*
2. denný poriadok
3. triedna kniha
4. osobné spisy detí
5. doklady o prijatí detí na povinné predprimárne vzdelávanie
6. doklady k pokračovaniu plnenia povinného predprimárneho vzdelávania
7. doklady o vzdelaní učiteliek
8. záznamy z pedagogickej diagnostiky

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 15. 12. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Naďa Magulová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 19. 12. 2023 v Trnave:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Naďa Magulová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (*vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania*)

Mgr. Naďa Magulová, riaditeľka zariadenia

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti